

Problemi s prostatom

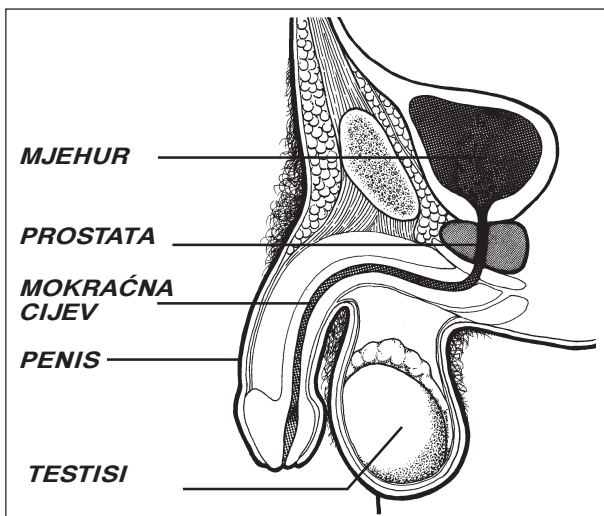
Ove informacije vam pružaju odgovor na neka uobičajena pitanja o problemima s prostatom. Mnogi smatraju da znanje o bolesti može pomoći u tome kako se postaviti i kako si pomoći. Ove informacije ne mogu zamijeniti razgovor s liječnikom ili medicinskim sestrama. Molimo vas koristite ovo kao vodič da biste mogli postavljati pitanja o onome što vas zanima.

Što je prostata?

Prostata je spolna žlijezda kod muškaraca. Ona je normalno veličine oraha kod odraslog muškarca. Nalazi se ispod mjehura, u podnožju penisa, ispred samog analnog otvora (rektuma).

Prostata proizvodi dio sjemene tekućine.

U sredini prostate se nalazi uska rupica. Mokraćna cijev (uretra), kroz koju izlazi mokraćna iz mjehura, prolazi kroz tu rupicu na putu do izlaza na vrhu penisa.

Kako ću znati imam li problema s prostatom?

Neki problemi s prostatom su normalna pojava koja dolazi s godinama (nakon pedesete).

Obično je to problem s mokrenjem. Možda imate neke ili sve od navedenih promjena:

- Problem kako početi mokriti, osobito ako vam se žuri.
- Problem kako zaustaviti mlaz mokraće.
- Mokrenje traje duže zato što je mlaz mokraće slabiji ili zastaje i ponovno počinje.
- Mokraća još kapa nakon što ste završili mokrenje.
- Češće mokrenje tijekom dana iako nema puno mokraće za izmokranje.
- Ustajanje po noći zbog potrebe mokrenja, a ranije ste spavali cijelu noć. Zbog toga se možete osjećati umornim i razdražljivim.
- Stalno vas tjera na mokrenje.
- Imate osjećaj da niste do kraja izmokrili ili da morate opet mokriti, iako ništa ne izlazi.
- Bol ili pečenje prilikom mokrenja.
- Povremeno krv u mokraći. To uvijek treba pregledati liječnik.

Ako imate bilo koje od navedenih problema, porazgovarajte o tome sa svojim liječnikom. Nemojte to samo tako prihvatiti kao problem koji se javlja sa starenjem - pravilno liječenje vam može pomoći.

Što izaziva probleme?

U 90% slučajeva problemi koje izaziva prostata nastaju zbog povećanja prostate, što dovodi do pritiska na mokraćnu cijev (uretru). Ovaj problem se zove benigna prostatična hiperplazija ili BPH, a izazivaju ga hormonske promjene u prostati.

Ovo osjeća oko polovica svih muškaraca nakon pedesete i to nije rak.

Ponekad oticanje prostate može nastupiti zbog upale koja se zove prostatitis, a koja ima slične simptome BPH-u, ali obično se pojavljuje kod mlađih muškaraca.

Upamtite - većina problema s prostatom nisu znak raka, a najveći broj se da liječiti.

Što će liječnik učiniti?

Liječnik najprije mora utvrditi što je uzrok problemu. Potrebno je izvršiti određene pretrage, koje uključuju:

Rektalni pregled

Liječnik ulazi prstom na kojem je rukavica u analni otvor (rektum) kako bi opipao veličinu, oblik i tkivo prostate.

Ispitivanje antigena specifičnog za prostatu (PSA)

To je ispitivanje PSA kojeg proizvodi prostata analizom krvi. Ako je visoka razina PSA u krvi, možda imate rak prostate - ali liječnik treba obaviti dodatna ispitivanja da bi bio siguran.

Biopsia

Ako PSA test ili rektalni pregled prstom pokaže abnormalnost, liječnik vas može uputiti specijalisti (urologu). Urolog može preporučiti biopsiju, koja se vrši tako da se ultrazvučna sonda uvuče kroz analni otvor kako bi se pronašli abnormalni dijelovi prostate. Zatim se uzmu uzorci (obično šest ili više uzoraka) prostate i šalju se u laboratoriju na daljnje ispitivanje.

Ovaj se postupak ne radi uvijek pod anestezijom. Liječnik će vam reći kako će se obaviti.

Biopsija je jedini siguran način kojim se može utvrditi imate li rak prostate. Biopsija također pokazuje je li potrebno liječenje, kojom brzinom rak raste i koliko se proširio.

Kako se liječe problemi s prostatom i rak prostate?

To ovisi o tome kakav problem imate i koliko je ozbiljan. Liječnik će ocijeniti koji je postupak najbolji u vašem slučaju. Ako imate povećanu prostatu, to ne znači da imate i veću mogućnost dobiti rak prostate.

BPH

Može se liječiti lijekovima i operativno. Lijekovi mogu promijeniti razinu hormona ili dovesti do opuštanja ili smanjenja prostate tako da više ne pritišće mokraćnu cijev. Možda ćete morati koristiti lijekove nekoliko mjeseci prije negoli osjetite da je došlo do poboljšanja. Morat ćete ih nastaviti uzimati sve dok se stanje ne smiri i redovito ići liječniku na preglede.

Možda će trebati dio prostate operativno ukloniti kako bi se zaustavio pritisak na mokraćnu cijev. Može se koristiti i liječenje laserskim i mikrovalnim postupkom.

Prostatitis

Obično se liječi antibioticima. Možda ćete morati nekoliko mjeseci piti antibiotike. Nekim muškarcima će biti potrebna operacija kako bi se zaustavio pritisak natekle prostate na mokraćnu cijev.

Rak prostate

Ponekad rak prostate ne treba liječiti. Obično se odabire pristup 'opreznog čekanja', kod kojeg liječnik redovito obavlja pretrage i provjerava ima li promjena. Poduzimanje mjera može biti savjetovano u kasnijoj fazi ako rak počne rasti.

Postupak će ovisiti o tome koliko se rak proširio, od vaših godina i koliko ste inače zdravi. Ako se rak nije proširio, možda ćete imati operaciju da se izvadi prostata. Neki muškarci će ići na zračenje ili brahiterapiju (unutarnje zračenje). Ako se rak proširio, možda ćete imati hormonsku terapiju kako bi se zaustavio rak ili pomoglo usporiti njegov rast.

Možda ćete htjeti čuti mišljenje još jednog liječnika prije negoli se odlučite koji je oblik liječenja najbolji za vas.

Izaziva li liječenje ikakve komplikacije?

Operacija ili terapija zračenja raka prostate mogu izazvati tri ozbiljne komplikacije.

- Neki muškarci ne mogu više imati erekciju (postanu 'impotentni'). Razlog tome je što živci koji dovode do erekcije prolaze kroz prostatu. U nekim slučajevima je nemoguće neoštetiti te živce zbog mjesta na kojem se nalazi rak.

- Nakon operacije, neki muškarci mogu izgubiti sposobnost kontrole mokrenja (ne mogu se suzdržati) zbog oštećenja mišića oko prostate.
- Zračenje ponekad ostavi posljedice na crijeva. To se može očitovati kroz proljev tijekom terapije ili oštećenje crijeva koje zahtijeva liječenje. U slučaju nastalih komplikacija pruža se potrebna pomoć.

Porazgovarajte sa svojim liječnikom prije negoli donesete odluku o tome koji ćete oblik liječenja prihvatiti ili nazovite Informacije na hrvatskom jeziku na 9209 0169.

Trebam li ići redovito na preglede i snimanja “čak i ako nemam simptoma?”

Donošenje odluke o podvrgavanju pretragama za rak prostate na temelju dobre upućenosti je pametan i praktičan pristup ako razmišljate o podvrgavanju takvim pretragama.

Već nekoliko godina se vodi dosta živa i ponekad složena debata po pitanju pretraga za rak prostate. Neki ljudi misle da bi se svi muškarci nakon određenih godina trebali redovito pregledavati. Drugi vjeruju da to treba biti pitanje osobnog izbora na temelju dobre upućenosti i pristanka svakog pojedinca.

Mi smo mišljenja da muškarci trebaju saznati što više mogu o tim pretragama. Razmislite o tome. Porazgovarajte s medicinskom sestrom za onkologiju u Službi za informacije i poptoru oboljelima od raka. Nazovite Informacije na hrvatskom jeziku na 9209 0169. Pročitajte naše priručnike s informacijama o raku prostate i načinima liječenja. Posjetite internet stranicu o raku prostate na www.prostatehealth.org.au. Porazgovarajte s ljudima koji su prošli taj put, koji su imali rak prostate i koji su se liziječili. Porazgovarajte sa svojim liječnikom.

Ima puno raznih materijala o tome i rado ćemo vam pomoći da dođete do informacija koje su vam potrebne.

Mi za sada ne zagovaramo rutinsko obavljanje pretraga za rak prostate jer nema pouzdanih dokaza u ovoj fazi da bi to pomoglo suzbijanju smrtnih slučajeva od raka prostate. Nismo sigurni ni da

rutinsko obavljanje pretraga nije uspješno, zato ne preporučujemo ni neobavljanje takvih pretraga. Istraživanja su upravo u tijeku koja bi mogla u dogledno vrijeme dati odgovor na ovo pitanje.

Vi trebate sami o tome odlučiti. Mi vam samo možemo savjetovati da se što bolje informirate.

Za detaljnije obavijesti nazovite Informacije na hrvatskom jeziku na 9209 0169.

Posjetite internet stranicu Lions Australian Prostate Cancer na www.prostatehealth.org.au.